

Dek Mesaĝoj
Pri
RONDELO

回旋曲十讲

Guozhu 国柱

2008 Ĉinio

回旋曲十讲

Dek Mesaĝoj pri Rondelo

- 00.回旋曲(00) prelude 小引缘起
- 01.回旋曲(01) fikforma rondelo 词牌格式
- 02.回旋曲(02) Rimportreto 诗韵画像
- 03 回旋曲(03) pri Kabe kaj Tikos 卡贝方老
- 04 回旋曲(04) rimleteroj 以诗为信
- 05 回旋曲(05) rimprefaco 以诗为序
- 06 回旋曲(06) rimgratulo 以诗为贺
- 07 回旋曲(07) pri okazintaĵo 以诗记事
- 08 回旋曲(08) antikvaj kaj nuntempaj personoj 古中今外
- 09 回旋曲(09) donaci vid-al-vide 当面赠诗
- 10 回旋曲(10) ĉinigi rondelon 回旋曲的汉译

00.缘起：2008年1月9日姜祖岳老去世后，国柱三次发帖哀悼，其中有一首用世界语写成的回旋曲《Estimata Avo Jiang》，由彭争鸣同志翻译成汉语。由此引出若干有关的问题，因为仅用跟帖说不清楚，国柱决定写一组帖子《pri 回旋曲》，作较深入的说明。首先要知道什么是（一般的）回旋曲、什么是回旋曲中的特例（九音节诗行）、然后再谈如何翻译成汉语。

01.回旋曲（rondelo）是世界语诗歌中一个常用的词牌(fiksforma poemo)。它是由法语诗歌引入的。全诗共十三行，分为四个诗段（分别为4,4,4,1行），押 ABba,abAB,abba,A 式韵（大写字母表示重复的诗行）。用什么诗行不限，但节奏要相同。可见，一般的回旋曲中，对诗行的音节数目并没有强制性的规定。但要能够找到五对韵脚，才有可能写成回旋曲，这是有一定难度的。可是诗人们的特点，总是喜欢在种种条件的限制下来创作，似乎是以此为乐。下面先介绍一首世汉双语版的回旋曲《叶公好酒》。这首诗的特点是：每一个世界语诗行内，都有十一个音节。

读戚键妙文《叶公好酒》，不可无和。谨依原意，作世界语回旋曲一首，书赠叶公。

SINJORO YE, la amanto de vino 叶公好酒

(2005-09-15)

Sinjoro Ye, la amanto de vino,	叶公好酒，
drinkema, sed bonvirta kaj humura,	有德有趣。
droninta en vin-etoso kultura.	四合小院，
Lia kvadrata korto en Pekino	风雅独具。

allogas ĉiam per sorĉa fascino	绿满京华，
de franda menuo kaj bel' natura.	大智若愚。
Sinjoro Ye, la amanto de vino,	叶公好酒，
drinkema, sed bonvirta kaj humura.	有德有趣。

Komplezo de la gastama mastrino,	更喜大嫂，
esperantista bofranjo figura,	风范典仪。
spicis Bakĥanalion pli plezura.	主雅客勤，
Ebrie dancas rave je la fino	高朋满聚。

Sinjoro Ye, la amanto de vino!	叶公起舞，
	五禽之戏！

国柱于乙酉年中秋前三日

02. 诗韵画像 RIMPORTRETO

1931 年，世界语大诗人 Kalocsay 用 rondelo 这个词牌，写了整整一本《Rimportreto 诗韵画像集》，是 Kalocsay 为他同代（和早期）世界语者用诗歌所作的画像，正文有六十首（写了五十八人），每首诗歌配照片一幅，图文并茂，风靡一时。由于 Kalocsay 的这本诗集，rimportreto 也就几乎成为一个专用词牌，除格式要符合回旋曲（rondelo）的要求外，其显著的特点是每一个诗行内都只有九个音节（kvarjambo，四个轻重格）。如下面的例子是该书中的第 42 首。

XLII

Edmond Privat --- la dolĉa Vorto!

Plej mola ĉarmo kaj gracio!

Poeto de la Historio

pri l' Majstro, kaj pri nia Forto.

La koron streĉas la risorto

De l' Nova Sento por misio.

Edmond Privat --- la dolĉa Vorto!

Plej mola ĉarmo kaj gracio!

Pri l' papilia frosto-morto

Funebri kun melankolio,

Kun dolĉkompata melodio

Rakontis pri l' Ginevra sorto

Edmond Privat --- la dolĉa Vorto!

用这种词牌作诗韵画像，要能够准确地抓住被描写者的特征，以其在有限的篇幅中给读者留下应有的印象。这里我附上两个有关的帖子，一是对 Privat 的生平简介：

<<http://esperanto.net/literaturo/autor/privat.html>>

PRIVAT, Edmond. 1889-1962. Svisio; profesoro, verkisto. Klasikaj studoj en Ĝenevo kaj Parizo, doktoriĝis pri literaturo. Lernis Esperanton en 1903, fondis kun Hodler la gazeton "Juna esperantisto". Multege laboris por Esperanto; faris propagandajn vojaĝojn tra multaj landoj; estis prezidanto de UEA kaj redaktoro de "Esperanto". Prezentis Esperanton al la Ligo de Nacioj k.a. Verkis franclingvajn specialistajn verkojn. Verkis pri la historio de Esperanto kaj Zamenhof. Verkis originale Esperantajn poemojn, dramon, rakontojn.

"Liaj ĉiuspecaj verkoj respegulas el stila vidpunkto kristalan, puritanan klarecon, elegantecon kaj en la historiaj kaj beletristaj verkoj tiu stilo atingas la plej altajn regionojn de la Esperanta literaturo. Ĉu la stilo, ĉu la diritaĵoj sentigas al ni, ke la verkisto de sia juneco vivas en la esperantista vivo, lia individuo estas nedisigebla de la esperantista agado [...] Kion ajn li verkas, la frazoj vivas, ni rekonas ĉiujn kolorojn de la vera vivo kaj lia verkista agado jam en frua epoko de la Esperantomovado influis la junan generacion por liberiĝi de la paper-odora, seka literatura tendenco." /Ferenc Szilágyi en Enciklopedio de Esperanto, 1933

Verkoj:

Karlo (legolibro, 1909)

Ĉe l' koro de Eŭropo (1909)

Kursa lernolibro (1909)

Vivanta lingvo de vivanta popolo (1910)

Du paroladoj (esperantismo, 1911)

Pri esperanta literaturo (1912)

Tra l' silento (originalaj poemoj, 1912)
Ginevra (originala dramo, 1913)
Historio de Esperanto (du volumoj, 1912, 1927)
Vivo de Zamenhof (1920)
Esprimo de sentoj en Esperanto (1931)
Interpopola konduto (filozofio, 1934)
Federala sperto (1958)
Junaĝa verkaro (1960)

另外一个附件是对 Privat 诗歌的欣赏，即 rimportreto XLII 诗歌中第行所提到的

Pri l' papilia frosto-morto
Funebri kun melankolio,

<<http://www.elerno.cn/literaturo/liter004.htm>>

菊黄霜冷蝶飞翔
——介绍柏里华的诗篇《Lasta Flugo》
国柱

E.Privat 柏里华（1889—1962）是一位早慧而且才华横溢聪颖过人的杰出世界语者，具有各方面的成就。他是著名的世界语国际活动家、世界语历史学者、演说家、文体家、教育家、作家和诗人。在这些方面都达到了创纪录的高度。

他 14 岁接触世界语时，就与好友 Hodler 共同创办了《青年世界语者》(Juna Esperantisto) 杂志。16 岁步行去法国参加第一届国际世界语大会并在会上

发表流利动人的演说。他的口才使柴门霍夫博士也为之动容，从演讲艺术的角度来说，柏里华是世界语界第一位知名的演说家。他从青年时代起就用世界语进行创作，年方二十岁就已出版了各种散文、诗歌、剧本集子，如 *Ĉe l' koro de Eŭropo* 《在欧洲的心脏》（1909）、*Kursa lernolibro* 《世界语讲习班课本》（1909）、*Ginevra* 《吉奈夫拉》（19 岁时写的一个剧本）、*Tra la silento* 《透过沉默》（诗集，1912）等。柏里华的许多著作，能够超越时间，至今成为每个世界语者必读的书目。例如在我国翻译出版的 *Vivo de Zamenhof* 《柴门霍夫的一生》、*Historio de Lingvo Esperanto* 《世界语史》，以及前些年出版的 *Karlo* 《卡尔》等。如果不算中国版，《柴门霍夫的一生》在国外曾出过 12 版以上，《卡尔》更达 18 版以上，可见它们是何等地畅销和受到欢迎。

其实《卡尔》也是出自青年时代柏里华的手笔，初版于 1909 年，是柏里华第一部原文作品。它以清新、优雅的文笔，连贯的故事情节，诗一般的意境吸引着初学者，使他们在刚学过《第一书》中互不关联的单句之后，一下子能尝到阅读世界语原文小说的乐趣，所以久盛不衰，极享盛名。我国 EPC 社 1980 年出了注释本。

这本书的第 36 面，有 *Lasta Flugo* 《最后的飞翔》原文诗一首，颇能代表柏里华婉约的诗风，所以也被选入 W.Auld 编得 *Esperanta Antologio* 《世界语文学作品选》，原诗为：

Lasta Flugo

Vi kiel flugas, papilio,
Tremante kaj rapide?

Jam mortis rozo kaj lilio,
Kaj venas frost' perfide.

Flugiloj viaj kvazaŭ lampo
Briletas en nebulo:
Vi kion serĉas tra la kampo,
Perdita somerulo?

Dezertaj estas la ĝardenoj
Kaj vana l' amo via.
Skeletoj ŝajnas la verbenoj
Sub laŭbo senfolia.

Vi kial flugas en malvarmo
Tra flora tombejo?
Sur ĉiu loko plva larmo
Nun restas en herbejo.

Silentas ĉiuj en la nestoj,
Kaj svenis bonodoroj;
Plu ne batalos vi kun vespoj
Pro la floretaj koroj.

Jen restas nur en kampo vasta
Velkinta krizantemo,
Sur kiu kiso via lasta

Mortigos vin en tremor.

试译如下:

最后的飞翔

蝴蝶儿，你飞向何方？
颤颤颠颠，又疾疾忙忙。
玫瑰和百合花都已凋丧，
严寒已背叛地从天而降。

你的锦翅儿好像灯光，
在雾里微微的闪亮。
穿过原野，在寻求着什么？
你这失掉了的夏马儿郎。

花园都呈现出一片荒凉。
你的爱情也徒然无望。
在树叶凋零的凉亭下面，
美人蕉仿佛像骷髅一样。

你为何在寒冷中飞翔，
穿过这花的坟场？
到处都有雨的泪珠儿，
莹莹地念在这草原上。

全都在自己的窝里一声不响，

也失去了馥郁的芬芳。
你将不再与胡蜂较量，
由于花一样的柔肠。

在广阔的原野上，
只留下菊花儿枯黄。
你在它上面的最后一吻，
将使你在颤抖中死亡。

全诗共分六个诗段，每段由四个诗行组成。如果我们用“—”表示重音，“○”表示轻音，则这首诗所有的单数诗行都是9个音节，按○—○—○—○—○—○（kvarjambo 四个轻重格）的格式排列，而所有的双数诗行则都是七个音节，按○—○—○—○—○（trijambo 三个轻重格）的格式排列，十分严整。为了满足格律上的这个要求，连第1、7、13行中的疑问词kien, kion, kial也都没有置于句首，而是调整于节奏上要求出现重音的位置上了。

全诗押 abab 式韵，在世界语诗歌术语中，这种韵脚安排方式被称之为“交叉韵”krucrimo 或 alterna rimo。具体到每一个诗段之中，就是一、三行互押韵，二、四行互押韵。

后来 Kalocsay 用诗歌给 Privat “画像”时写道：

Pri l' papilia frosto-morto
funebri kun melankolio,
Kun dolcxkompata melodio

rakontis pri l' Ginevra sorto

Edmond Privat — la dolĉa Vorto!

可见这首描写蝴蝶“最后的飞翔”的诗篇，是柏里华的代表作，而略带感伤以及意境甜美正是此诗以及柏里华诗作的特色。

03. pri Kabe kaj Tikos 卡贝方老

用世界语创作的回旋曲，绝大多数并没有汉语译文。从这一个帖子起，凡是只有世界语文本的，就是还没有翻译成汉语，欢迎读者为之作汉译。有一些诗歌配了汉译，若是没有注明译者的，均为国柱所试译。

Kalocsay 《Rimportreto》一书中，写得最好的代表作无疑是关于 Kabe 的那一首。我们曾经在“世界语诗歌欣赏”系列帖子中介绍过。见
<<http://www.elperno.cn/bbs/disppbbs.asp?boardid=10&id=613&star=1#2110>>

☆ RIMPORTRETO XXVII

Ho, Kabe, Kabe, Kabe, Kabe 0 = 0/ = 0/ = 0/ = 0
Droninta vive en la morto. 0 = 0/ = 0/ - 0/ = 0
Kia mister-malica forto = 0/ 0 - 0/ = 0/ = 0
Vin povis de ni preni rabe ? 0 = 0/ - 0/ = 0/ = 0

Ni lernis de vi lernantknabe 0 = 0/ - 0/ - 0/ = 0
Kuiru en la stilretorto. 0 = 0/ - 0/ - 0/ = 0
Ho, Kabe, Kabe, Kabe, Kabe 0 = 0/ = 0/ = 0/ = 0
Droninta vive en la morto. 0 = 0/ = 0/ - 0/ = 0

Kaj nun ni miras gape, strabe 0 - 0/ = 0/ = 0/ = 0
pri via karier-aborto. 0 = 0/ - 0/ - 0/ = 0
Al vi la Esperanta vorto 0 - 0/ - 0/ = 0/ = 0
Nun eble sonas jam arabe... 0 = 0/ = 0/ - 0/ = 0

Ho, Kabe, Kabe, Kabe, Kabe ! 0 = 0/ = 0/ = 0/ = 0

[0 代表 轻音音节， = 代表 语法重音， - 代表 节奏重音]

诗韵画像（第 27 首：卡贝）

啊，卡贝、卡贝、卡贝、卡贝！
还活着的时候，却已经死亡。
是什么神秘而恶毒的力量

把您从我们身边夺走、隐藏？

我们就像学徒般地向您学习，
如何在文体的曲颈瓶里加工文章。
啊，卡贝、卡贝、卡贝、卡贝！
还活着的时候，却已经死亡。

对于您突然中断了事业辉煌
我们惊奇不已，目瞪口呆。
现在您若再听世界语的发音
也许就像听阿拉伯语一样……。

啊，卡贝、卡贝、卡贝、卡贝！

Rondeloj versitaj de ĉinaj esp-istoj

在世界语界，《Rimportreto》是一本很有影响的诗集。它写了 Kalocsay 那一代世界语者多达五十八人，而其中并没有一位中国的世界语者有幸进入这样的名士画廊，这不能不说是一种遗憾。

要弥补这种遗憾，要改写这类纪录，说到底，还得靠我们中国的世界语者们自己的努力。于是，在上个世纪的七十年代初期，出现了由中国世界语者按 rimportreto 格式写的诗歌，比如 Ikso 为方老 Tikos 写的这样一首：

☆ Rimportreto

Ho, Tikos, Tikos, Tikos, Tikos ---

espero, flamo, konscienco,
nin vekis de la junkomenco
kaj ĉiam, ĉiam nin instigos.

Sed kiam fine kokerikos
la verda lum' el mallumdenso?
Ho, Tikos, Tikos, Tikos, Tikos ---
espero, flamo, konscienco.

Frekventos nepoj kaj kantikoj
ĉe via tomb' kun riverenco:
ilin inspiros via menso
eĉ post la morto vin trapikos.

Ho, Tikos, Tikos, Tikos, Tikos!
(Ikso. 1974)

不难看出，这首诗歌受 Kalocsay 写 Kabe 的那首诗歌影响很深。第一句的呼唤，表现得就非常明显。

为了模仿 Kalocsay 的格式，Ikso 实际上作了一首“提前完成的悼诗”（因为方老是 1983 年去世，而 Ikso 的这首 Ho, Tikos 完成于 1974 年）。当然不适合公开，再说那时也无处发表，也就不为人知。一直到方老去世以后，大家为方老出版纪念文集，就把这首诗歌用于卷首，放在序诗的位置了。

另外一首用 rimportreto 词牌写方老的诗歌，发表于 2007 年 12 月 21 日。这一天是方老百年诞辰的正日子，国柱特地为之献诗一首，

☆ Karmemore pri Tikos
(1907-12-21/1983-11-06)

Tikos, ĉiam brila lumturo
por ĉina Esperant-movado.
gvidas ŝipon en navigado
sur ŝtorma maro tra obskuro.

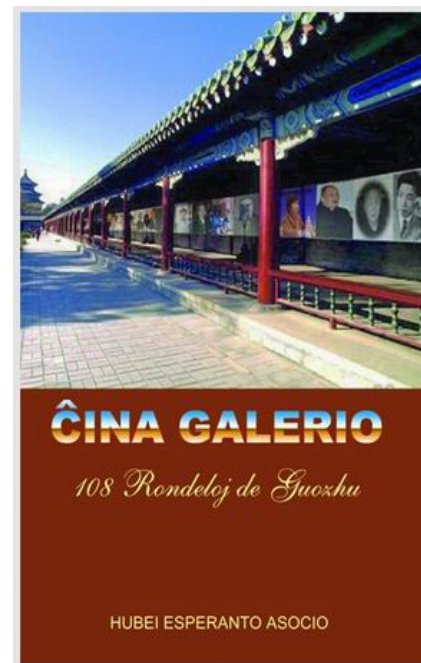
Spite al tirana teruro,
minac', persekuto, blokado.
Tikos, ĉiam brila lumturo
por ĉina Esperant-movado.

Sentime luktas por futuro
en Jardeko* nia brigado.
En centjara verda parado
imponas lia grandfiguro.

Tikos, ĉiam brila lumturo.

* Jardeko: la katastrofaj jaroj 1966-1976

这首回旋曲后来被收入到国柱 Ĉina Ĝalerio: 108 rondeloj de Guozhu 一书。这是一本献给中国世运百年大庆的诗集，其中第一部分，也是用 60 首回旋曲写了 58 位中国世界语者。其他的内容则有描写外国世界语者、描写中国古代诗人的回旋曲，全集共 108 首。

附：献给方老百年的 ĉineskoj

2007年12月7日羊城会议期间为方老举行了百年追思会，出版了一本《永恒的绿星》。

序诗为 Vejda 用词牌蝶恋花所写的两首 ĉineskoj:

☆ Omaĝe al Kara Tikos
je lia Cenjara Naskiĝtago
—laŭ ĉinesko Dielianhua

1.

ĉihore volas kun am'
mi omaĝi
versojn de deklam'
al vi, movada dinam'
pro via laŭdata fam'

vi honesta sen ornam'
restis nur por
nia movad' jam
kvankam sola sen team'
vi nutris ĝin per fajr-flam'

2.

ankoraŭ mi en memor'
tenas bildon
de via labor'
pena kun arda fervor'

por movada brila glor'

ho, nia kara sinjor'
ni ja ĵuras
decideme por
daŭrigo de via vol'
fidela kun verda kor'

<<http://www.elperno.cn/bbs/dispbbs.asp?boardID=24&ID=3471&page=2>>

Vejda parolas en la memorkunsido omaĝe al Centjara Tikos

04. Rimleteroj 以诗为信

Kalocsay 的诗集《Rimportreto》(1931 年出版)无疑是回旋曲中的一部奇书,空前,但幸而并非绝后。二十多年之后,另外两位世界语大诗人,苏格兰学派的 William Auld (奥尔德)和 Marjorie Boulton (波尔顿),在仿佛不经意之间,合作写就了另外一部回旋曲的奇书《RIMLETEROJ 诗信集》。他们二人在 1953 年至 1954 年间用写在明信片上的回旋曲通信(那时还没有今天的电子邮件伊妹儿),每次一封(一首)。第一封信奥尔德致波尔顿,写于(1953.09.27),第 84 封信波尔顿复奥尔德,写于(1954.05.08)。后来这 84 首回旋曲诗信被编成集子,一版再版(中国世界语者还是买不到、看不到,国柱只好用打字的方式抄了一本学习)。这 84 首诗信回旋曲,格律严谨,表达自由,令人似乎有读《红楼梦》中史湘云林黛玉月夜联句之感受,可见诗歌到了高手之中,真能随心所欲,出神入化,令人叹为观止。这本诗集标志着 Kalocsay 氏所创造的九音节回旋曲词牌的内容,从单一写人(写世界语者)有所扩大。下面我们介绍《Rimleteroj 诗信集》开头的两首供大家欣赏。

William AULD

1.

De A. al B. 奥尔德致波尔顿

(1953.09.27)

Mi vin invitas korespondi

rondele: ĉu l' propono logas?

Ĝis nun mi tede monologas,

sed volas jam dueton fondi.

Ni versojn vidas kore sponti,
se nur la Muzoj nin apogas —
Mi vin invitas korespondi
rondele: ĉu l' propono logas?

Mi sendas, Manjo, por vin sondi,
ĉar la ideo min provokas,
sugeston jenan. Mi do vokas:
ĉu emas via kor' respondi?

Mi vin invitas korespondi.

我邀请您用回旋曲的词牌通信,
这个提议是否颇有吸引?
迄今为止我总是只能独白,
可是现在想把二重唱来进行。

我们看见诗句从心上诞生,
只要能有支持着我们的诗神。
我邀请您用回旋曲的词牌通信,
这个提议是否颇有吸引?

亲爱的波尔顿,我这就来信,
因为这个想法向我挑战。

于是我向您发出呼唤：
您的心能否给我回应？

我邀请您用回旋曲的词牌通信，

Marjorie BOULTON

2.

De B. al A. 波尔顿复奥尔德
(1953.09.29)

Duelinviton mi akceptas,
Eĉ sub rondela disciplino,
Kvankam vi estas versaŝino
Kaj multe pli ol mi adeptas.

Vian ideon mi perceptas,
Vi min stimulas, kiel vino.
Duelinviton mi akceptas,
Eĉ sub rondela disciplino,

Mi min el lukto ne esceptas
Kaj mi duels kun obstino.
Hej, skoto, kion vi konceptas,
Kiam vi sendas al anglino

Duelinviton? Mi akceptas!

我接受两个人决斗的邀请，
甚至于按回旋曲格式的命令。
尽管您是个作诗的机器，
比起我来不知多少倍地高明。

我领会您的意图，
是想像酒一样给我促进。
我接受两个人决斗的邀请，
甚至于按回旋曲格式的命令。

我不会让我置身斗外，
我会把决斗顽强地进行。
啊，在想什么呢？您这个苏格兰人！
当您给一个英国女人来信。

是两人决斗吗？我接受邀请！

05. rimprefaco 以诗为序

Kalocsay 写《Rimportreo》诗集，形式上的特点是使用九个音节的诗行，内容上是为世界语者们画像。这个词牌的形式受到世界语者的欢迎、重视和效仿，而其内容并没有成为强制性的限制。这使我联想到中国的宋词，最早的词其内容局限于“艳科”，似乎只（能）写儿女私情、男欢女爱。其实不然，从李煜起，经由苏轼的以诗入词，和辛弃疾的以文入词，由于这些大家的贡献，词的内容从局限发展成为无限。同样，Kalocsay 开创的九音

节回旋曲，不仅在（中国）国外有了《Rimletoj 诗信集》这样以诗写信的作品，在中国世界语者们所写的回旋曲中，内容也都不局限于只写世界语者的画像。比如下面举的一个实例，是王崇芳老师为国柱《Esperanta Metriko 世界语诗词格律》所写的序诗：

☆ Wang Chongfang(1936-)

INVITO

Jen libro eta --- verk' valora,
Frukto de l' fera diligento.
Kun persisteco, en silento,
Al ĝi sin donis jun' aŭtora.

Ĝin ŝatu do kun amo kora,
Kaj legu vi, metrik-studento.
Jen libro eta --- verk' valora,
Frukto de l' fera diligento.

Klarigo kaj regul' rigora
Kondukos vin al vers-talento;
lerninte ilin kun atento,
Vi eble iĝos batdo glora.

Jen libro eta --- verk' valora.

1986-07-16

Zhengjiang

《世界语诗词格律》序诗

这是一本小书——宝贵珍品，
成果出自钢铁般的勤奋。
执着笔耕，默默无闻，
作者奉献了自己的青春。

它值得你们由衷的欢迎。
认真的读吧，格律的学子们。
这是一本小书——宝贵珍品，
成果出自钢铁般的勤奋。

各种诗律都讲述得有条不紊，
它能够使你们才气绝伦。
仔细地研读过这本指南，
也许你将成为光荣的诗人。

这是一本小书——宝贵珍品。

崇芳(1982-07-16. 镇江)

《世界语诗词格律》是国柱为中国世界语者学习世界语诗歌而写的专著。初版是油印的，只印了100册。出版于“文化大革命”期间的1973年。十年之后，黄石世界语协会于1983年出版了这本书的铅印本。崇芳老师为此写了这首序诗，国柱2006年汉译。崇芳兄多年来专心编大词典，其公开发表过的世界语原创诗歌极为罕见，用 *rondelo* 词牌所写的诗歌，国柱只见

过这一首，所以堪称吉光片羽，弥足珍贵。

由崇芳老师开创的用 **rondelo** 回旋曲以诗作序，后来成为中国世界语者乐于效仿的一个榜样，诗序 **rimprefaco** 也成为了一个系列。比如下面介绍的例子，是国柱为世汉双语版《唐诗选译》所写的序诗。

Rim-invito

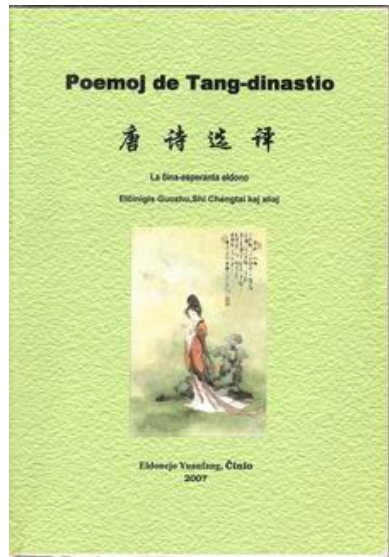
Poemoj de Tang-dinastio,
superba juvelo trezora,
kreiĝis en epoko ora,
sublime kiel simfonio.

Jarmilojn sorĉas per genio
kun ĉarmo milskole kolora.
Poemoj de Tang-dinastio,
superba juvelo trezora.

Aperas jen verda versio
alloge en ĝarden' centflora.
Invitas al lego valora
artpint' de ĉina poezio.

Poemoj de Tang-dinastio!

Guozhu. 2007-04-14

为世界语版《唐诗选译》写的序诗

唐代诗歌，奇特瑰宝。
黄金时代，杰出创造。

若干世纪，青春永葆。
唐代诗歌，奇特瑰宝。

世译版本，今日读到。
幸甚至哉，同赏高妙。

唐代诗歌，奇特瑰宝。

06. rimgratulo 以诗为贺

用回旋曲的形式写贺诗，也是中国世界语者创作的回旋曲中的一大系列。下面举两个实例。其一是石成泰贺国柱花甲，其二是一年之后国柱贺成泰花甲。第一首回旋曲使用的是每行十一个音节的诗行，第二首使用的是九音节诗行。从这两首诗歌的汉译，我们可以悟出：同一种诗歌词牌，在汉译时可以有完全不同形式的翻译。

☆Shi Chengtai(1939-)

GAJAN NASKIĜTAGON

—al Guozhu(1998-02-03)

dum lia 60-a datreveno de naskiĝtago

Ĉu vi ankoraŭ aliloke nestas,
amiko mia, fore de l' libraro ?
Jen, alvenas via sesdeka jaro,
mia gratulo nur rondele gestas.

Ho vi, jubileul' en februaro,
talenton vian por Pense' investas.
Ĉu vi ankoraŭ aliloke nestas,
amiko mia, fore de l' libraro ?

Valoron de Esperant' vi atestas,
naĝante en kultura vasta maro;
en la movado la repertuaro
viaj tradukoj kaj poemoj restas !

Ĉu ankoraŭ aliloke vi nestas ?

1998-02-03. Tailai
石成泰:

贺国柱花甲

啊，朋友，您是否还在外地栖身，
远离了您的书城？
瞧，您的花甲已经来临，
我的祝贺只奏出回旋曲的声音。

啊，您是二月里的寿星，
您的才华献给了《三色堇》。
啊，朋友，您是否还在外地栖身，
远离了您的书城？

您在文化的大海中畅游，
把世界语的价值证明。
在我们世运的保留节目单上，
您的翻译和诗歌永存！

啊，朋友，您是否还在外地栖身？
1998-02-03. 泰来

Rimgratulo al Sceto 60-jara

Guozhu (1999-08-20)

Sceto, bravulo veterana
plugas sur norda nigra tero.
La jardekoj da sinofero,
kultiv' , labor' benediktana,

klopod' rezultiĝas ne vana:
Penseo floras en prospero.
Sceto, bravulo veterana,
plugas sur norda nigra tero.

Subsorĉas, en tirkest' Satana,
sekreta ĉineskar-livero.
Gratulu vin, ĉu per biero ?
Longviva, fekunda kaj sana

Sceto, bravulo veterana !
国柱:

贺成泰花甲

(1999-08-20)

成泰真壮士
北地黑土耕

拓荒数十年
无私总献身

辛劳结硕果
盛开三色堇
成泰真壮士
北地黑土耕

撒旦藏秘籍
异彩待纷呈
浮白祝君健
丰收长寿永

成泰善自珍

这一首回旋曲既是生日贺诗，也可以看成是为成泰所作的诗韵画像。

07. pri okazintaĵo 以诗记事

用回旋曲写成的诗歌，内容不仅可以写人、写序、写祝贺，还可以用来记某件事情。下面给出两个例子。第一首回旋曲，是为彭争鸣 2001 年出访欧洲而写。因为要去的地方不止一个国家，每到一地，都有报道发回国内（湖北世协及彭踪寄语专门网页），这些报道的合集，命名为“彭踪寄语”。典出当年邹韬奋先生的名篇《萍踪寄语》。可喜的是，如今彭争鸣的“彭踪寄语”已经有了由他女儿彭念续写的新篇“彭踪继语”，堪称中国世运中的一段佳话。

Vojaĝo de Trigo

Peng Zhengming verkas pri vojaĝo
rekorda per Pasporta Servo.
Eŭropo ĉiam sen rezervo
favoris lin per verd-omaĝo.

Ĉie li sendis al retpaĝo
notojn pri spuroj, vag' kun vervo.
Peng Zhengming verkas pri vojaĝo
rekorda per Pasporta Servo.

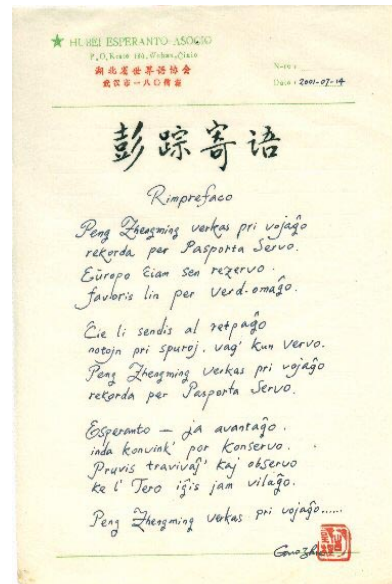
Esperanto — ja avantaĝo,
inda konvink' por konservo.
Pruvis travivaĵ' kaj observo
ke l' Tero iĝis jam vilaĝo.

Peng Zhengming verkas pri vojaĝo...

(Guozhu . 2001-07-14)

题《彭踪寄语》

彭争鸣写了他的旅行，
用“东道主服务”创纪录的中国第一人。
欧洲总是无保留地展现热情，

献上大片的绿荫将他欢迎。

他随处都给我们的网页发回通讯，
《彭踪寄语》就是现成的书名。
彭争鸣写了他的旅行，
用“东道主服务”创纪录的中国第一人。

世界语的确有着优势，
对这一点我们充满了信心。
作者的经历和观察都在证明
我们的居所已经变成一个地球村。

彭争鸣写了他的旅行...

(国柱 2001-07-14)

第二个例子是记“二十年后的重逢”。先是1988年8月，第2届国际世界语科技学术会议在北京举行。崇芳、成泰、国柱、力源四家夫妇相约赴京欢聚。在大观园照了一张合影。

2007-11-26 国柱在自己的帖子《京华之行诗抄》中，把这一张1988年的老照片配发了出来。照片上有崇芳、成泰、国柱、力源四家夫妇以及力源的小女儿荣荣。

2007-12-07 羊城会议期间，我们四家人久别之后得以重逢。按原来照片上的站立顺序，又照了一张照片留念。只少了力源的女儿（她现在在美国深造）。

两张照片，相隔二十年，所以为之写了一首回旋曲。

1988 北京合影 左起：范金花，王崇芳；尹英，石成泰；孙淑莲，国柱；戴立德，林力源，小荣荣。

Familia Rondo 亲如一家

(2007-12-10)

Vojaĝis familia rondo 爱友结伴京华行，
 kun bela impresoj sen fino, 亲如一家印象深。
 unufoje al Pekino 怡红院内同合影，
 kun fotis antaŭ ĝarden-fronto. 大观名园正良辰。

Neforgeseblas la renkonto. 伉俪四对加小女，
 Kvar paroj kun juna filino. 欢聚刻骨又铭心。

Vojaĝis familia rondo 爱友结伴京华行，
 kun bela impresoj sen fino. 亲如一家印象深。

Malgraŭ temppaso kiel ondo, 二十流年如转瞬，
 okazas revid' laŭ destino. 有缘重逢五羊城。
 Amikec' similas al pino 再次合影记录谊，
 senvelka sur la Suda Monto. 南山不老松长青。

Vojaĝas familia rondo. 难忘爱友结伴行。

2007 羊城会议合影

08. antikvaj kaj nuntempaj personoj 古中今外

Kalocsay 写《Rimportretoj 诗韵画像》集，有一个很显著的特点。即其被描写的对象有很大的共性：都是作者当代的人士，都是欧洲人士，都是有一定知名度的世界语者。这样一来，就与中国人无缘了。所以后来中国世界语者写回旋曲时，有意突破这个局限。既写当代人士，也写古代名人；既写中国人，也写外国人；既写世界语者，也写非世界语者。时间包括古今，地域涵盖中外。古今再加上中外，时空的跨度就大了。今天举两个实例，描写的对象为李白（古人，中国人，非世界语者）和栗栖继（今人，外国人，知名世界语者），所以汉语标题简写为“古中”和“今外”。

Rimportreto de

Li Bai(701—762)

Jen Li Bai, feo en ebrio,
penikon gvidis pernektare.
Kun ombro, luno, solidare
li dancis, kaj formiĝis trio.

Pli viglis lia poezio
kun pliaj drinkoj ordinare.
Jen Li Bai, feo en ebrio,
penikon gvidis pernektare.

Cirkulis fama komedio,
ke reĝo vokis lin deklare,
tamen respondis li gargare,

rifuzis sen ceremonio:

“Mi estas feo en ebrio!”

李白画像

(2006-09-18)

李白酒中仙，斗酒诗百篇。
对影成三人，月下舞翩跹。

饮酒添豪情，诗兴更无边。
李白酒中仙，斗酒诗百篇。

长安传佳话，市上酒家眠。
不应天子诏，傲然发狂言：

“臣是酒中仙！”

诗圣杜甫写过《饮中八仙歌》，为八位诗人画了群体像。其中有关李白的描写是：“李白斗酒诗百篇，长安市上酒家眠，天子呼来不上船，自称臣是酒中仙。”我就是根据这几行诗来再创作这首回旋曲的，不同于翻译杜甫的诗。后来用作了世界语版《李白诗选》的序诗，配上正宗的古代绘画发表了。

第二首写日本世界语者栗栖继(Kurusu Kei)，是在网上追踪第 92 届国际世界

语大会，得知栗栖继前辈在开幕式上演讲，受到热烈欢迎，有感而写。

Kurisu Kei sur UK-podio

(2007-08-05)

Kurisu Kei, ĉiam justama,
dumviva strebad' por racio,
por Esperanto, por socio.
Legendas lia vivo drama.

Dulingva tradukisto fama,
dojen' vivanta fosilio.
Kurisu Kei, ĉiam justama,
dumviva strebad' por racio.

Kiam li per parolo flama
salutas sur UK-podio,
okazis vera sensacio,
tondras al li hura' aklama!

Kurisu Kei, ĉiam justama.

栗栖继老
(2007-08-05)

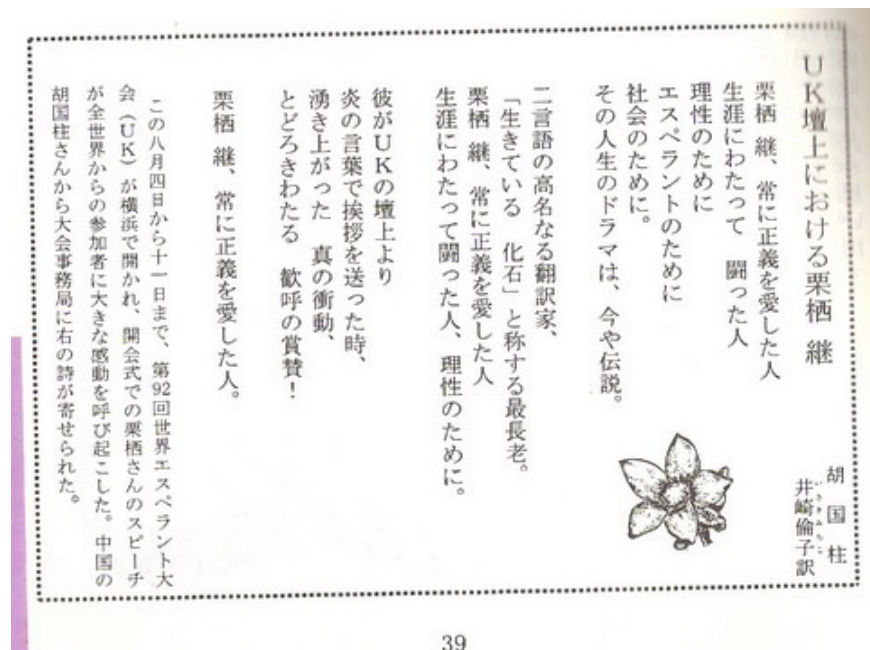
栗栖继老，热爱正义，
终生追求，为世界语。

杰出人瑞，双语著译。
栗栖继老，热爱正义，

轰动效应，崇高荣誉。
U K 明星，无人堪比。

栗栖继老，热爱正义。

这首回旋曲后来由井崎伦子女士译成日语在日本《Hitori Kara》刊物第 35 号（2007 年 9 月号）p.39 发表。

09. Donaci vid-al-vidе 当面赠诗

友人之间的赠诗，大多是书面（现在则是从互联网上）。若是能够当面相赠，可谓锦上添花。而这样的机会是很难得的。回想我作好了回旋曲，工整地手书在纸上，郑重地相赠，这样的机会至今一共也只有三次。

第一次是想在第六次全国世界语大会（泉州会议）上送一首诗歌给谭秀珠老师。她担任全国世协会长的十年（1995-2005），是艰难的十年，是胜利

的十年，也是中华全国世界语协会形象最好、与各个地方世协关系最为融洽的时期。我本来以为泉州会议无论如何会给离任的前会长几分钟的时间，让她讲几句话，也让我们群众讲几句话，以表惜别之情。可是，泉州会议在我心中真的是一个里程碑，从这个会议起，全协变得没有一点人情味 kaj monavida。我给谭老师的赠诗，只能在她的房间里，旁听者也是见证者，只有林力源老师一人。（请参看我的旧帖“回眸“六大”之四） Pri 6-a CKE"）

SALUTE AL TAN XIUZHU

kiu bone servis kiel prezidanto de ĈEL dum 1995-2005

Tan Xiuzhu devis iĝi malgraŭvole
 la kvina prezidanto de ĈEL.
 Tre malfacila tasko, alta celo.
 Dum brilas antaŭul' tro aŭreole.

Ni maltrankvilis por vi senkonsole.
 Tamen laboras vi kiel modelo,
 kaj Tan eĉ devis iĝi malgraŭvole
 la sesa prezidanto de ĈEL.

Ambaŭ mandatojn vi plenumis sole

per pacienc', sincero kaj fidelo.
Vi konsekvence iĝas verda stelo.
Mil dankojn! Ni aklamas vin sangbole.

Tan Xiuzhu, heroinu malgraŭvole!

赠别谭老师
(2005-09-09)

并非是出自本心的愿望，
谭秀珠接任了全协第五任会长。
任务艰巨，目标高尚，
前任的光辉实在太强太强。

我们真的为您担心、但帮不上忙。
可是您工作得就像模范一样。
并非是出自本心的愿望，
谭秀珠还当了全协第六任会长。

两届任期，十年如一：
耐心、诚恳、忠诚在岗。
实至名归，明星会长，
我们欢呼、感谢、敬仰。

桃李无言，英雄理当赞赏！

另外两次给友人赠送回旋曲的手抄件，可就要隆重多了。都是在 2007 年 12 月 9 日这一天的会议上，当着全体与会者朗诵了之后，郑重相赠。这一天的两场会议，毫不夸张地说，是中国世运 2007 年最重要的两场学术会议（尽管 ĈEL 现任的官员们不承认也不参加）。上午，是王崇芳老师的汉世大词典首发式和学术研讨会，国柱赠回旋曲一首：

☆Al Wang Chongfang
Guozhu (2007-12-09)

Wang Chongfang kompilis Vortaron
Ĉinan-Esperantan legende,
dum tuta vivo diligente,
spertinte penon kaj amaron.

Per saĝo venkis kriz-koŝmaron
lastminutan ekster-atende.
Wang Chongfang kompilis Vortaron
Ĉinan-Esperantan legende.

Plenumis fine grandan faron.
La libron lanĉas ascende,
kiu imponas monumente.
Gratule drinku do nektaron.

Wang Chongfang kompilis Vortaron.

崇芳汉世大词典，堪称任重道远，
一路洒下驼铃声，艰苦跋涉不记年。
屡遭挫折多意外，绝处逢生历惊险。
羊城盛会来首发，终身成就入诗篇。

下午是首届世界语中国词牌学术研讨会。有五本新书首发。石成泰老师，
是《Sekretaj Ĉineskoj 李莉诗选》最佳的首发人。因为他早在 1994 年 12 月
9 日就创作了一本《Ovra Burĝono 花蕾绽放》，赠送给国柱。这个日期实在
是太巧合、太天意了，所以国柱在这个场合向石成泰赠送回旋曲一首。

石成泰宣布《Sekretaj Ĉineskoj 李莉诗选》首发(2007-12-09)

Guozhu:

Ovra Burĝono

(2007-12-09)

<Ovra Burĝono>, gem' de Sceto
subsorĉis en tirkest' Satana,*
ermite for de vid' ekrana
netrovebla en interreto.

Dek jarojn dronis en sekreto,

tentas ĉi erotik' arkana.
<Ovra Burĝono>, gem' de Sceto
subsorĉis en tirkest' Satana.

Dankon al vi, kara poeto,
versis kiel erupt' vulkana,
ĉineske pri amor' elana
sen ĉia katen' de hermeto.

<Ovra Burĝono>, gem' de Sceto!

* la dua verso estas citita el rondelo <Rimgratulo al Sceto 60-jara>.

成泰诗集花蕾放，撒旦秘籍柜中藏。
从不露脸如隐士，无处搜索互联网。
世语原创中国风，十年幽雅暗飘香。
衷心感谢石诗翁，无羁性情豪万丈。

多余的跟帖 Superfluaj vortoj

2007年12月9日上午的会议，对于王崇芳老师而言，是他一生之中空前、绝后、最重要的一场会议。只要是他的朋友或者是关心这部大词典的人，都很踊跃地参加。

2007年12月9日下午的会议，是中国世界语者多人、多年艰苦奋斗、为国争光的一次会议。对于这两场会议，ĈEL 现任官员的态度，居然是不承

认也不参加。所以我认为他们的举止，已经到了没有“人（情）味”的地步。对于这样可耻的人，我也写有一首回旋曲来记其丑态，因为不愿留他们的名字，就以“Aĉov（阿丑）”呼之。正好位于《中国画廊》第十三首：

☆013 第十三位是阿丑 Aĉov

Aĉov

Aĉov kun burokrat-odoro
sur seĝo de ĈEL sidas.
Sed ĉu movadon inde gvidas
peneme por patruja gloro?

Pli emas li ĉasi por oro,
malkaŝe nur monon avidas.
Aĉov kun burokrat-odoro
sur seĝo de gvidanto sidas.

Pave kun malsincera koro
intence amason ne vidas.
Eĉ en oficflugo ne bridas
malĉipan pugon je fetoro.

Aĉov kun burokrat-odoro.

其中 Pave 是摆官架子, intence amason ne vidas 是说有意目无群众。而“oficflugo”和“malĉipan pugon”则已经成为中国世运中的家丑典故。石成泰老师写有直言不讳的帖子, 国柱也有 ĉinseko 诗歌。可见诗歌可以表达人们的各种感情, 请参看国柱第 400 号帖子“公仆屁股 (2007-12-30)”
<<http://www.elerno.cn/bbs/dispbbs.asp?boardid=24&id=3820>>.

Mesago de Sceto (2007-12-05) pri epizodo en la 7-a Ĉina Kongreso de Esperanto (ĈKE).

PUGO DE LA "SERVISTOJ DE POPOLO"

Nemalmultaj ĉinaj ŝtatoficistoj, ĉu kun alta aŭ nealta rango, ofte emas nomi sin "servisto de popolo". Kaj, sub multjara edukado de la Partio, ili havis la komunan konsenton ke "Servi al la popolo" estas sia plej alta misio. Do, probable ne ekzistas ia escepto por tiuj kiuj profesie laboras nun en la pekina ŝtata Esperanta institucio; precipe hodiaŭ, kiam tre populariĝis la alvoko de la Parto pri "batali kontraŭ koruptiĝo kaj akceli al

bonvirta konduto de ŝtatoficistoj" kaj la instrukcio far HU Jintao pri la "Ok honoroj kaj ok hontoj", eĉ tiuj kun granda emo pavi kiel burokrato, ankaŭ devas vole nevole iom sin bridi.

Laŭ gxenerala juĝo, Esperanta institucio estas jamen-o (oficejo) de klara akvo. En la rondoj de Esp-istoj, la plejparto da homoj estas honestaj inlektuloj. Por ĉeesti Esp-ajn kunvenojn ili ĉiam emas redukti la elspezojn. Ĉifoje, dum la preparado de la 7-a ĈKE, s-anoj de Guangdong-a Esp-Asocio (GEA, LKK de la 7-a ĈKE) cerbumadis ĉiamaniere por ŝpari elspezon. Kiam ili antaŭmendis flugbiletojn por la gvidantoj de ĈEL, ili kiel eble serĉi rabatajn biletojn kaj bonorde aranĝis ĉion. Sed okazis io ne(aŭ jes)kutima. Estas du estroj (iu aganta vicprezidanto de ĈEL kaj la ĉefsekretario de ĈEL) sentas malkontenton, opiniante ke flugo per rabata bileto en ordinara kajuto estas ofendo al ilia honora rango. Ili telefonis al gvidanto de GEA, insiste postulas ke ili flugu ekskluzive nur en la luksa kajuto de honorindaj gastoj. La gvidanto de LKK bonkore persvadis admone. Sed la du gvidantoj de ĈEL mem trovis la telefon-numeron de la koncerna aviada kompanio, nuligis la antaŭmenditajn biletojn kaj ŝanĝe mendis por si la sidlokojn en la unuaranga kajuto. Sed tiukaze la aviada kompanio redonis nur duonan pagon, kaj la prezo de la bileto por la unuaranga kajuto estas ne nur senrabata, eĉ kun plia krompago de duona bileto, do multe da disipo damaĝis al LKK nur pro ilia pavemo de altranguloj.

De tiu epizodo mi sentas ke tre malfacile estas agi en la spirito de "batali kontraŭ koruptiĝo kaj akceli al bonvirta konduto de ŝtatoficistoj" alvokata de la CK de ĈKP! Ĉu ili, la du fiagemaj gvidantoj de ĈEL ankaŭ rajtas nomi sin "servistoj de popolo" kaj ke ili laboras "por servi al popolo"?

Esperantistoj estas "kiuj esperas". Do ni esperu, ke tiuj du estroj, la vicprezidanto kaj la ĉefsekretario de ĈEL, kiuj rigardas sin mandarenoj sidantaj multe pli superaj ol plebanoj, ĉu vi ankaŭ iam refoje lernu la instruon pri "la ok honoroj kaj ok hontoj"!

Leginte mian mesaĝo, mia amiko Miĉino versis suban ĉineskon:

Miĉino:

Malĉipa Pugo

--- laŭ ĉinesko Flirta Kanto

(2007-12-05)

Pugo, pugo,

eĉ en ofic-flugo

ankaŭ rangojn havi

ne forĝesis pavi.

Vipa, vipa

draŝ' al luks' malĉipa.

调笑令·公仆屁股

(2007-12-05)

屁股，屁股，

只因属于公仆，

哪怕短暂出差，

不忘官架谱摆。

摆谱，摆谱，

岂是“为民服务”？

并非多余的附件帖子 Ne-superflujaj Mesaĝoj

作者 [王崇芳] - 2007 年 12 月 26 日 上午 09 时 19 分

★ 向全协秘书长于涛先生进一言 浏览次数 [74]

向全协秘书长于涛先生进一言

首先我要说明一下，“进言”在汉语中通常是下级对上级提意见时表示尊敬的用语。因为您是全协的秘书长，我只是全协的一名普通会员，而且从您的表现看你也太把自己当成官来做了，所以，我以为如果不用“进言”会有大不敬之嫌。

我平素很少参加全国性的世界语会议。这样的会议我以前参加过两次：一次是在广州从化举行的会议，另一次是在福州举行的会议。在这两次会议期间，当时的全协会长谭秀珠女士、秘书长邹国相先生还有其他各位全协领导，自始至终和我们在一起参加会议的各项活动。会上会下，只要我们愿意，我们都可以随时和他们交谈，他们的作风平易近人，对我们态度都很亲切。也正是因为有这样的接触，我和他们之间也建立起个人的私交。在这次七大会议期间，他们虽然已经不在位了，但我们见面仍像过去一样毫无拘束地谈论世界语和世界语运动，甚至更加亲切。他们和普通与会者一起自始至终参加会议的各项活动。可是很遗憾，在这次会上，我竟连和现任秘书长于涛先生说话的机会都没有。我很想找机会和于涛先生就全协工作和当前中国世界语运动现状交换一些看法，可是我没有得到这样的机会。于涛先生只在开幕式和闭幕式的主席台上露面，而且给人的感觉来去匆匆，从台下望去，始终是一副庄严的面孔，给人以难以接近的感觉。我有点不明白，这次会议上的两个学术活动（词典首发式和中国风词牌学术讨论会），为什么就不可以列入会议的正式日程中？世界语协会如果不将学术活动当成工作的重点之一，这样的协会还有什么存在价值？尽管这两个学术活动没有被列入正式的会议日程中，但协会的前领导和许多世界语

前辈和资深世界语者，几乎都出席了，可是，就是不见我们秘书长大人的大驾。如果说协会不重视学术，似乎也有点冤枉。这次会上不是也给我和国柱颁发了“特殊贡献奖”吗？既然承认了“特殊贡献”，而体现这“特殊贡献”的学术活动我们的秘书长（会长和副会长是兼职的，只有秘书长是真正懂得世界语的全职“官员”）都懒得参加，只发给一张纸片，哄哄我和国柱这两个“老小孩”，岂不可笑？

因此，我的进言是：于涛先生如果真的把你现任的秘书长的职务看得很重要的话，我奉劝你放下架子，改变工作作风，既对上、也对下负责，而更重要的是对中国世界语运动负责，多做实事，多关心、多参与有利于世界语发展的各项活动，不做花架子、不摆官架子。

★ Arbsemo（李忠民）2007-12-25 致全协的一封信件：

中华全国世界语协会

今天浏览了全协的网站,十分遗憾地看到,至今网站上对广州"七大"及其他世界语活动的报道,对会议期间和许多重大世界语活动都只字不提。其实作为中国世界语圈子中的人士大都心知肚明,有些活动虽然不是以全协的名义举办(而以地方协会名义联合举办),但是这些活动在中国世界语运动历史上将居有极其重要的地位。如王崇芳编写的《汉世大词典》出版发行、纪念方善镜一百周年诞辰、中国第一次世界语诗词研讨会、纪念世界语传入中国一百年座谈会、中国老世界语者座谈会等。全协作为反映中国世界语运动的一个窗口,本也应肯定这些工作,并给予报道。如今的这种脱离群众的做法,早已引起不少人的不满,也失去了作为窗口网站的地位。

日本横滨举办的92届UK也结束数月了,网站只做了个与"EPĈ"网站的链接,未见有中国世界语者参加大会的情况中文报道(没有中文报道,如何向非世界语者宣传世界语),浙江临海的朱恩(也是全协会员)报名参加

大会大学演讲的论文被入选为九篇之一,UEA网站有报道<http://uea.org/dokumentoj/IKU/prelegoj2007.html>,而中国的全协网站却未见一字。(是“一无所知”还是“不屑一提”?)

本人近两年没有缴全协的会费,所以也算不得是全协的会员了。然而还是出于对中国世界语工作的关心,提醒全协网站注意这个问题,毕竟还有许多中国世界语工作的铁杆骨干至今可还是全协的理事、名誉理事哦!

以上建议如有不当,权当“放屁”罢。

Arbsemo

10. ĉinigi rondelojn 回旋曲的汉译

关于 rondelo 回旋曲的介绍,前面已经写了九个帖子,今天用第十个帖子来作一个小结。十个帖子内共提供了 20 首世界语原创的回旋曲实例,配有 20 张相关图片,以及 17 首回旋曲的汉译。此外还在跟帖中附带有 4 首别的世界语诗歌。

回旋曲的翻译(汉译),有两点要注意:

- 一是应“以诗译诗”。即翻译后的文字,也是一首诗歌;
- 二是可以“一诗多译”。一首原文,可能、也可以(允许)有不同的译文。即,没有唯一的标准答案。

在诗歌的形式上,有诗段、诗行、每行的音节数目,以及押韵的方式这么几点值得注意的。

译文的形式可以与原文相同,也允许不同。

从给出的汉译实例来看,译文的

诗段：有完全不分段，或与原文分段数相同的。

诗行：有 4, 8, 13, 14 行。

音节数：有每行使用 4, 5, 7, 9 个汉字，或者自由选用不受限制的。

押韵方式：与原文相同，或与原文不同的。

今天再举两个极端的实例：一是彭争鸣作的汉译，与原文形式处处相同。二是把一首世界语回旋曲翻译成一首汉语的七言绝句，与原文的形式完全不求对应。而这两种译法都是允许的。

Estimata Avo Jiang

尊敬的姜爷爷

Versis Guozhu 国柱诗

ĉinigiis Trigo 彭争鸣汉译

(2008-01-09)

Jiang Zuyue --- av' kun granda amo
luktas por nia lingv' dumvive,
modele movadas aktive.
En koro ĉiam ardas flamo.

姜祖岳乃博爱之爷爷
为吾语终身拼搏奋斗
世运中身体力行奔走
圣心中永远火焰炽烈

Li ofte biciklis laŭ tramo

senlace instruis kreive.

Jiang Zuyue --- av' kun granda amo

luktas por nia lingv' dumvive.

他常沿街巷骑行单车
教学创新意精神抖擞。
姜祖岳乃博爱之爷爷
为吾语终身拼搏奋斗。

Cirkulis tra lando bonfamo:

Dissemis li semojn kultive。

Sekve nun ni ĉiuj motive

lin gloru per laŭda akلامو:

好名声传遍神州四野：
勤耕耘种子播撒不休。
因此我们现在有理由
喝一声高彩为他撰写：

Jiang Zuyue --- av' kun granda amo!

姜祖岳乃博爱之爷爷！

之所以说这个汉译最为严谨，因为其形式与世界语原文处处一致（包括押韵的位置）。

最自由的汉译：译为四行

世界语回旋曲，原诗为十三行，每行九个音节，按回旋曲规定的方式押韵。汉语译文却是一首七言绝句。这是一种形式上差别最大的意译。

回旋曲的容量，其实不大。看起来有十三行，却有三行是（必需）重复的，所以实际上的容量，大约只相当于汉语的一首绝句那么多。

Kun Pia Ĉina Koro

(1998-02-03)

Guozhu — kun pia ĉina koro,
teksas sindone kaj fidele,
en ambaŭ lingvoj paralele
verkas, tradukas kun fervoro,

transdonas gemojn de trezoro,
kiuj allogas sorĉe bele.

Guozhu — kun pia ĉina koro,
teksas sindone kaj fidele,

“Kia labor’, tia valoro.”
instruas Majstroj jam modele:
Simpulo luktas noblacele,
por homar’, por patria gloro.

Guozhu — kun pia ĉina koro.
(La portreton pentris Ĉinson)

上面是一首按 Rimportreto 标准格式写成的回旋曲，其意译大致为：

国柱虔诚中国心，
双语著译献挚忱。
先师身教有遗训，
凡夫高远志当存。

由姜老仙逝而引发的这一组十个有关回旋曲的帖子，到此就介绍完了。有什么不当之处，希望读者们不吝指正。

Guozhu 2008-01-21

eLibrigis 2008-09-18